

דברות קודש

מאת
ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרשת ויחי

כל הזכויות שמורות
ל'איגוד חסידי בוסטון' {ע"ד}
שע"י קהל 'קדושת פינחס' באסטאן
רח' נועם אלימלך 2 ביתר עילית.

להנצחות לדגל שמחה

או לעילוי נשמת

ניתן לשלוח מייל:

A0799326426@GMAIL.COM

058-325-4668

עיצוב וסדר:

א.ש. אשדוד

0527627127

תוכן הענינים

פרשת ויחי

- ג מתוך קידושא רבא שב"ק פר' ויחי תשפ"ג.....ג
ג מתוך דעוא דרעוין שב"ק פר' ויחי תשפ"ג.....ג
ד הבנה לימי השזכב"ם - מתוך דעוא דרעוין שב"ק פר' ויחי תשפ"ג.....ג

שב"ק פר' ויגש תשפ"ד

- ה עריכת שולחן הטהור ליל שב"ק.....ה
י קידושא רבא בצפרא דשבתא.....י
יג דעוא דרעוין.....יג

שיחות קודש

- ז סעודת הילולא קדישא של הרה"ק רבי משה מלעלזב זי"ע.....ז

תולדותיהם של צדיקים

- ט הרה"ק בעל התניא זי"ע.....ט
ט הרה"ק רבי ישראל דוב מזואלעדניק זי"ע.....ט
נא הרה"ק רבי שלום משאין זי"ע.....נא

פרשת ויחי

והנה ראיתי מובא בשם הריב"ש,
שמבאר הפסוק 'ויקרא בהם
שמי ושם אבותי אברהם ויצחק',
שהכוונה שיאמרו הבריות שניכר
עליהם שהם בני אברהם יצחק
ויעקב, ועל דרך הכתוב ('שעי' סא
ט) כל רואיהם יכירום כי הם זרע
ברך ה'.

ועל פי דברים אלו יש לומר, שזה
היתה כוונת יעקב כשברך את
מגשה ואפרים, שיהיה ניכר עליהם
שהם בני אברהם יצחק ויעקב, ועל
ידי כן כשיעמדו לפני ניסיון ויביטו אל
אל דמותם המשתקפת בחלון, יהיה
ניכר שהם בני אברהם יצחק ויעקב,
ואז יתנו אל לבם כבוד בית אביהם,
ושלא שם חלקנו כהם וגורלינו ככל
המונם.

המלאך הגואל אותי מכל רע יברך
את הנערים ויקרא בהם
שמי ושם אבותי אברהם ויצחק וידגו
לרוב בקרב הארץ (בראשית מח טז).

ידוע מה שאמרו חז"ל (סוטה לו:) שיוסף
הצדיק בשעת הניסיון עם אשת
פוטופר באתה דיוקנו של אביו ונראתה
לו בחלון. וראיתי מובא בשם בעל
היפה תואר על מדרש שמואל שכתב,
שמעתי אומרים, שבאותם רגעים הביט
יוסף אל דמותו המשתקפת בחלון,
ונזכר לצורת אביו שזיו איקונין שלו
דומה לו, כמו שכתוב (בראשית לו ג)
'כי בן זקונים הוא לו', ונזכר במורשת
שאביו הנחיל לו, בתורה שלמד מאביו,
והביט אל עתידו, אל נצחיותו, וראה
את המכשלה שעתיד חלילה להיות
אם יחמא, מיד גם החוצה.

מתוך קידושא רבא שב"ק פר' ויחי תשפ"ג

בך יברך ישראל לאמר ישמך אלוקים
כאפרים וכמנשה וישם את
אפרים לפני מנשה (בראשית מח כ).

בשבוע הבעל"ט ביום ח"י טבת יחול
יומא דהילולא קדישא של
הבני יששכר זי"ע, ובספרו **אגרא**
דכלה כתב, שצריכים להבין, מדוע
יברך איש יהודי את בניו שיהיו כאפרים
ומנשה, הלא יעקב אבינו אמר להם
שיהיו כמו ראובן שמעון, כמו שנאמר
(שם פסוק ה) 'אפרים ומנשה כראובן
ושמעון יהיו לי, וא"כ מדוע לא יהא
אדם מברך את בניו להיות כראובן
ושמעון או כשאר השבטים, ומה
היתרון במנשה ואפרים, עוד קשה,
למה המתין לברך אותם בברכה זו
עד אחרי שבירכם בברכת 'המלאך
הגואל', ולא פתח בזה תחילה.

ומבאר דהנה ידוע שכל התורה
כלולה בעשרת הדברות
(רש"י שמות כד יב), וכל עשרת הדברות
כלולים בדיבור האחרון (שמות כ יד)
'לא תחמוד וגו' וכל אשר לרעד' (עין
פסיתא רבתי כא וכוה"ק ח"ג עה:), היינו
שיתרצה האדם בגזירת מלך מלכי
המלכים ית"ש, אשר מנע ממנו הטוב
ההוא הניתן לחבירו, ולחשוב כי הוא
ית', הוא לבדו היודע מה שבאמת
טוב לכל אדם, ולא יקנא בחבירו, וזו

חובת האדם בעולמו לקבל את הכל
באהבה ושמחה, ולאידך גיסא צריך
איש מצליח לדעת, שרק השי"ת לבדו
משפיע לו את כל הטובות, ולכן לא
יבקש תאוה וכבוד, וכן זיהר שלא
להתגאות על חבירו ח"ו, רק אדרבא
יכנע לפני בוראו ויחשוב כי הוא מצד
חסדי הבוראו עליו, שהרי כבר אמרו
חז"ל (אבות ד כא) הקנאה והתאוה
והכבוד מוציאים את האדם מעולם.

והנה יעקב אבינו כאשר שם את
אפרים לפני מנשה, ראה
כאפרים שלא נתגאה בכבוד גדול זו,
רק אדרבא חשב שאין זה מכוחו אלא
ממעל, וראה במנשה שלא נתקנא
כאפרים אחיו הצעיר, ע"כ בירכם 'בך
יברך ישראל לאמר ישמך אלוקים
כאפרים', מבלי גאות, 'וכמנשה' מבלי
קנאה על טובת חבירו.

ולפי זה יבואר, דהנה בתחילת הפרשה
כשבירכם בברכת 'המלאך
הגואל' נאמר (בראשית מח יד) 'וישלח
ישראל את ימינו וישת על ראש אפרים
והוא הצעיר ואת שמאלו על ראש
מנשה שכל את ידיו כי מנשה הבכור,
ואחריו כתיב (שם פסוק כ) 'ויברכם ביום
ההוא לאמור בך יברך ישראל לאמר
וגו'. והיינו שהעמיד יעקב בנסיון את
מנשה ואפרים, לראותם אם יעמדו

בנסיון זה שלא להתנאות איש על אחיו ולא לקנאות איש באחיו, ועל כן בראותו את מדותיהם הנאצלות שנתברכו בהם, והוא דהגם שנתן את יד ימינו על ראש אפרים מ"מ לא נתגאה, וראה שנשאר בענוותנותו כמתחילה, וכן מנשה עמד במעלתו ולא נתקנא באחיו, על אף היותו גדול ממנו, לזה היה ברכתו שבהם דייקא יברכו כל ישראל לאמר. עכתו"ד.

והנה ראיתי מובא שב"ק אאזמו"ד זי"ע אמר מימרא זו, והוסיף עליו שמה שאמר 'בך יברך ישראל'. ב"ך רומז לכ"ב אותיות התורה, שכל התורה כלולה בהם, וכאמור לעיל כי כל התורה כלולה בעשרת הדברות, ועשרת הדברות כלולים בדיבור האחרון דלא תחמוד, נמצא שמדות אלו הם היסודות להעמדת הדת והתורה. וזהו הרמז 'בך יברך ישראל', כי בכ"ב אותיות ניתנה תורה לישראל, וקיום התורה הוא באמצעות מידות אלו, שנשתבחו מנשה ואפרים בהם, וא"כ ע"י שלימות התורה שנעשית ע"י המידות הטובות שלהם על ידם יחולו כל הברכות שבעולם על כלל ישראל בכל הדורות.

ויש להוסיף דהנה ידוע שבקריאת שמע מרומזים עשרת הדברות, ולא תחמוד מרומזו, ב'וכתבתם על מזוזת ביתך ובשערך'. ויש לקשר פסוק זו ללא תחמוד, לפי מה שאמרנו, שבמזווה כתובה הפרשיות של קריאת שמע, שהם הענין של עול מלכות שמים, כשאדם מקבל על עצמו עול מלכותו ית"ש, הוא יודע שכל מה שיש לו הוא מאיתו ית"ש, והוא בדקדוק לפי מה שהוא לטובתו, ולכן הוא לא מקנא במה שיש לו לחבירו.

בספר בית פינחס מביא שהרה"ק מלובלין זי"ע (דברי אמת וירא) אמר בשם הרה"ק הרבי ר' שמעלקא מניקלשבורג זי"ע, כי קל יותר להיות מהשומעים חרפתו ואינו משיב מאשר לזכות במדריגה שלא ליהנות ולא להתפעל כאשר ישמע אחרים משבחים ומהללים אותו.

ובתב שם, שעל פי דברים אלו יש לומר, שדבר זה נרמז בפסוק 'וישם את אפרים לפני מנשה', כי מעלת אפרים שלא נתגאה עולה על מעלת מנשה שלא נתקנא.

מתוך רעוא דרעוין שב"ק פר' ויחי תשפ"ג

ישראל, ועל התגלות השי"ת למשה רבינו בסנה, ללכת למצרים ולהיות השליח לגאול כלל ישראל מגלות מצרים. וכן פרשיות וארא ובא עוסקים ביציאת מצרים, בשלח, קריעת ים סוף, יתרו, מתן תורה, וגם בסוף פרשת משפטים עוסק בענין קבלת התורה.

ענינים אלו הם היסודות שעליהם אנו נשענים והם הם יסודות היהדות, יציאת מצרים שהוא מצות עשה להזכירה, וכל התכלית של יציאת מצרים היה להגיע למתן תורה, כמו שנאמר (שמות ג יב) בהצאיך את העם ממצרים תעבדון את האלוקים על החר הזה, וכמו שנאמר (במדבר טו מא) אני ה' אלוקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלוקים וגו'.

והנה יסודות אלו הם היסודות לאמונתנו, כמו שכתב הביאור חלבה (א"ח א) שהמצות עשה של 'אנכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים (שמות כ ב), פירושו תדעו ותאמינו שיש לעולם אלוהי המושגיה, שהרי הוצאתיך מארץ מצרים. והמצוה הוא להאמין שיש אלוהי אחד בעולם שהמציא כל הנמצאות, ומחפצו ורצונו הוא כל מה שהוא עכשיו ושהיה

בשבוע הבעל"ט מתחילים ימי השוכבים, והנה כתיב (ישעי' י) השמן לב העם הזה ואזניו הכבד ועיניו השע פן יראה בעיניו ובאזניו ישמע ולבבו יבין ושב ורפא לו. וכתב הראב"ד כבעל הנפש (שער הקדושה) בן אדם פקח עיניך ותראה את בוראיך ואת יוצריך. באותה בחינה צריך לשמוע באזניו את קול ה' הקורא אליו שוכו בנים שוכבים, אם בהשפעת הבת קול היוצאות בכל יום וקוראת אל לבות בני ישראל המרעידה את לבבו, אם ע"י מאורעות שונים ששומע מהם קול ה' הקורא אליו. ואז ולבבו יבין ושב ורפא לו.

שוכבי"ם הם למעשה ראשי התיבות של פרשיות התורה שקוראים בשבועות אלו. פרשת שמות, בא, בשלח, יתרו ומשפטים, ובאם ניקח את האות הראשונה משמותיהן של הפרשיות הללו נמצא את המילה שוכבים.

אם נתבונן במה שכתוב בפרשיות אלו שנרמזו במילה שוכבים, נראה שפרשיות אלו עוסקות ביציאת מצרים, וקריעת ים סוף ומתן תורה. פרשת שמות מדבר על הולדת מושיען של

כלליות, והן גאולות פרטיות, דהיינו גאולת הנפש וישועתה מצד הקליפות הנאחזות בה, ובספר בית אברהם מבאר הברכה של גואל ישראל בשמונה עשרה, שקאי על ענין גאולת הנפש, והכוונה כמה שאנו אומרים וריבה ריבנו, קאי על מלחמת היצר, הריב שיש לנו עם היצר הרע. ולכן בימים אלו שקורים הפרשיות של גאולת מצרים, אנו יכולים לזכות לגאולת הנפש, ע"י ולבבו יבין ושבו.

העבודה בימי השוכבים הוא להתחזק בעניני אמונה כדאמרו, ואם יהודי רוצה לקבל על עצמו קבלה טובה בימי השוכבים, אזי אלו שעדיין אינם אומרים 'אני מאמין' בכל יום, יש להם לקבל על עצמם לאמרו.

ושיהיה לעדי עד, ושהוא הוציאנו ממצרים ונתן לנו התורה.

שוכבים הוא זמן שצריכים להתחזק בעניני אמונה, הביאור הלכה כתב שם עוד שהמצוה של 'ולא תתורו אחרי לבבכם וגו'' (במדבר טו לט), הוא שלא נתור אחר מחשבת הלב וראיית העינים, ואמרו חכמים אחרי לבבכם זו אפיקורסות ואחרי עיניכם זו זנות, ובכלל אפיקורסות הוא כל מחשבות זרות שהם היפך דעת התורה, עכ"ל. האדם הזוכה לטהרת הלב, זוכה לקיים ולבבו יבין ושב ורפא לו. אולם כל זמן שיש לו ערלת הלב בלתי אפשרי שיגיע ללבבו יבין ושבו. ידוע שבגאולת מצרים היה נכלל כל הגאולות העתידיות, הן גאולות

הכנה לימי השוכבים"ם - מתוך רעוא דרעוין שב"ק פר' ויחי תשפ"ג

שב"ק פר' ויגש תשפ"ד

עדיבת שולחן הטהור ליל שב"ק

דברים אלו נכונים לימים אלו, שיש הרבה מבני ישראל שהם בצרה ובשביה, ומוטל עלינו החוב לפעול להוציאם מצרה לרוחה ומאפילה לאורה.

ובדרכי הפעולה בענין זה יש כמה וכמה אופנים, כמו שמוכא ברש"י בפרשת וירא על הפסוק, 'ויגש אברהם וגו' (שם יח כג) שמצינו הגשה למלחמה, 'ויגש יואב וגו' (שמואל ב יג), הגשה לפיוס, 'ויגש אליו יהודה', והגשה לתפלה 'ויגש אליהו הנביא' (מלכים א יח לו), ולכל אלה נכנס אברהם, לדבר קשות ולפיוס ולתפלה. ובעצם דברי רש"י אלו מובאים במדרש בפרשתן על 'ויגש אליו יהודה' (בראשית רבה צג ו).

הנה בדרכי הפעולה להוציא השבויים מאפילה לאורה יש כמה דרכים, יש כאלו שפועלים באופן של מלחמה,

ויגש אליו יהודה ויאמר בני אדני וגו' (בראשית מד יח).

הרה"ק שר השלום מבעלזא זי"ע אמר בשם הבעש"ט זי"ע

דנרמו כאן השמות המוציאים ממסגר לחפשי, ואמר כי יש בפסוק זה רמז לענין הזה, דהנה ידוע דשם הוי"ה בהכאה, י' פעמים י' (מאה), ה' פעמים ה' (כ"ה), ו' פעמים ו' (ל"ו), ה' פעמים ה' (כ"ה), ביחד הוא מספר קפ"ו, וזה השם מסייע לאדם להוציאו ממסגר, ולכך השם פו"ק מסייע ליולדת.

וזה נרמו בפסוק, שכאן רצו ליקח את בנימין, ויהודה רצה להוציאו, ולכך כתיב 'ויגש אליו יהודה ויאמר בני אדני', וכוונת יהודה באומרו 'בני אדני' הוא אני ואתה, היינו כי יוסף ויהודה מספרם קפ"ו, כמנין זה השם המסייע לאדם להוציאו ממסגר.

ויש לומר שזה שמה שאמר יהודה שמוטל עלינו הוא לפעול באופן של תפילה, לשפוך שיה ולהתחנן בעד אחינו שנמצאים בשבי.

ויש לומר שזה שמה שאמר יהודה 'כי אדוני', דהיינו אני ואתה, וכוונתו של יהודה היה להניד ליוסף ענינו של ערבות כדאמרן, שכל מה שאני עושה בענין זה, זה לא רק בשבילי, אלא שזה גם לטובתך, כמו שאנו רואים שע"כ התגלגל ענין ההתגלות של יוסף לאחיו.

הנה גם ההפטרה של פרשתן עוסקת בענין הגאולה, ששתי הממלכות השולטות בעם ישראל ומסמלות את הפילוג בעם תתאחדנה תחת מלך אחד הוא משיח בן יוסף, ולאחר מכן תחת מלכות משיח בן דוד אשר יבנה את בית המקדש, ואז ישרה ה' את שכינתו ביניהם. את ההפטרה הזאת מפטירים בפרשתנו העוסקת אודות הויכוח של יהודה ויוסף, וכמו שכבר הזכרנו שענין זה מרמז לימות המשיח.

הפטרה זו היא המשך הפרק מההפטרה שאנו קורים בחול המועד פסח, בענין תחית המתים של העצמות היבשות.

והנה זקני הרה"ק המגיד מקאזניץ זי"ע כתב בספרו עבודת

ויש שפועלים באופן של פיוס. ומה שמוטל עלינו הוא לפעול באופן של תפילה, לשפוך שיה ולהתחנן בעד אחינו שנמצאים בשבי.

אמנם בתפילות אלו, בקשותינו צריכות להיות לא רק שיצאו החטופים מצרה לרוחה, אלא שנוכה לגאולתן של ישראל, וכמו שמביא התפארת שלמה מה דאיתא בספרים שענין יהודה עם יוסף רומז על ימות משיח בן דוד, כמבואר בזהר הק' (ויגש רי.) על הפסוק 'כי הנה המלכים נועדו עברו יחדיו' (תהלים מח ה.).

עוד כתב התפארת שלמה להתבונן מה שאמר יהודה ליוסף 'כי עבדך ערב את הנער מעם אבי' (בראשית מד לב), מה היה טענת יהודה נגד יוסף, ומה תועלת יצמח מזה נגד יעקב אביהם. ומבאר שכל ענינו שיעקב תיקן תפילת ערבית היה לרמזו על ענין הערבות. וזה מה שנאמר 'כי קולך ערב ומראך נאוה' (שיר השירים ב יד), כי בענין התפילה, בזאת יעלה לרצון למעלה אם היא בבחינת ערבות, להתפלל כל אחד ואחד בעד חבירו. וגם גאולה העתידה יהיה ע"י האחדות בבני ישראל בחינת הערבות איש את רעהו יעזרו באהבה ואחזה ורעות.

'דבר המלך', כי אין המלך ניכר רק ע"י דיבורו שגזור ועבדיו מקיימים.

והנה בזמן החורבן הגם שהכל מעשה ידיו של היוצר, מ"מ כיון שאין ניכר מלכותו נקרא רק מושל, וזהו שנאמר (תהלים כב ט) 'כי לה' המלוכה', כי בוודאי הוא המלך, ומ"מ נקרא מושל בגוים לעת עתה כעין ממשלה אבל לא מלך בשלימות. וזהו שאמר הנביא 'ויהי דבר ה' אלי לאמר', כלומר שהתעורר בי דבר ה' היא מדת מלכות, לאמר, להתחנן ולבקש עליה מתי תתרומם. וסידר הנביא אח"כ אופן התנשאות המלכות ע"י עץ אחד לשון עצה.

יעזור השי"ת שהמקום ירחם עלינו ועל עמו בית ישראל ויוציאם מצרה לרוחה, ושנוכה למה שנאמר (זכריה יד ט) 'והיה ה' למלך על כל הארץ' בביאת גוא"צ בב"א.

ישראל, (בהפטרה של פרשתן) לבאר מה שנאמר בההפטרה (יחזקאל לו טו) 'ויהי דבר ה' אלי לאמר', על פי דברי הזוהר הק' על מה שנאמר (שיר השירים ה ח), 'השבעתי אתכם בנות ירושלים אם תמצאו את דודי מה תגידו לו שחולת אהבה אני', פירושו שמלכות שמים משבעת לנשמת הצדיקים קודם ירידתם מעולם העליון, והם נקראים בנות ירושלים, כי ירושלים מרמז יראים ושלמים, אם תמצאו את דודי מה תגידו לו שחולת אהבה אני', פירוש שלא ישכחו מלהתפלל ולזעוק אל המלך מלכו של עולם, שירחם על מדת מלכותו שיהיה למלך על כל הארץ, וכן ראוי לכל אדם להתאבל על חורבן ירושלים ולדאוג על כבוד שמים מתי יתגלה בארץ.

וידוע כי מדת המלכות נקראת בשם דיבור, כמו שנאמר (אסתר ב ח)

קידושא רבא בצפרא דשבתא

ה' מה תתן לי, פירוש איזה שכר יכול להיות לי בעולם הזה, הלא שכר מצוה בהאי עלמא ליכא, רק שכר מצוה, ומה הוא השכר שלי 'ואנכי הולד ערירי' שאין לי בן, ואם תאמר זה שכרי ש'בן

ויגש אליו יהודה ויאמר בני אדני וגו' (בראשית מד יח).

איתא בנועם אלימלך (פ' לך לך), לבאר הפסוק (שם טו ב) 'ויאמר אברם

שכתב במדרש תנחומא (האינו ז) שלעולם יבדק אדם בשמות לקרא לבנו, הראוי להיות צדיק, כי לפעמים השם גורם טוב או גורם רע.

ועוד סיפר לי חתני, שהיה זוג חשובי בנים שלא היו שומרי תורה ומצוות שנסעו לציון של הרה"ק הרבי ר' אלימלך בליוענסק, להיוושע בזכותו של אותו צדיק. ונולדו להם בנים תאומים. הם נתנו לבן אחד את השם נועם, ולבן השני נתנו את השם אלימלך, על שם ספרו נועם אלימלך. כשגדלו הילדים, נועם היה איש פשוט מאוד, ואלימלך גדל כצדיק וירא שמים. נועם גידל חתול בביתו ולימים מת החתול, ומגודל שברו על מיתתו של החתול, רצה להגיד עליו קדיש, אולם הוא לא ידע איך להגיד קדיש, התקשר לאחיו הצדיק אלימלך שילמד אותו איך להגיד קדיש בגלל שהוא רוצה להגיד קדיש על החתול. אמר לו אחיו אלימלך, איזה השגחה שהתקשרת היום, היום הוא יום השנה של אבינו, אני ילמד אותך להגיד קדיש כדי שתוכל להגיד קדיש על אבינו.

הנה מסיפור זה אנו רואים שהילד שנקרא על שם הרבי ר' אלימלך גדל להיות צדיק, ואנו רואים את גודל השפעתו של שמו שעליו נקרא האדם.

משק ביתי, ר"ל אליעזר שהיה משקה מתורתו לאחרים, שזה נחשב לי לבן, על דרך שאמרו (סנהדרין יט): 'המלמד בן חבירו תורה כאלו יולדו', 'משק' הוא לשון משקה מתורתו, זה אינו, ד'הוא דמשק אליעזר', פירושו זה שאליעזר הוא צדיק ודולה ומשקה מתורתי לאחרים, אין זה מחמת, רק שלפעמים שמא גורם, היינו השם שהוא נקרא כשם אדם כשר וישר, זה גורם לאדם שיהיה צדיק, למשל מי ששמו 'אברהם' ורוצה לעבוד השי"ת כ"ה, אזי השם הזה גורם ומסייע לו שיהיה צדיק.

הנה אנו רואים בדבריו הק' של הרבי ר' אלימלך, שאברהם אבינו טען, שזה שאליעזר עבדו דולה ומשקה מתורתו, זה לא בזכותו, אלא שמא קגרים, שהרי אנו מוצאים אצל משה רבינו שקרא בנו אליעזר 'כי אלקי אבי בעזרי' (שמות יח ד). הרי אנו רואים גודל כוח שמו של אדם, כמה הוא משפיע על האדם.

ושמעתי מחתני הרה"ג רבי מנחם רייפמן שליט"א, שיש יהודי בארה"ב בשם הרה"ח רבי יעקב פריד הי"ו, שהתקשה להבין המקור לדברים אלו של הנועם אלימלך, עד שהתגלה אליו בחלום הרבי ר' אלימלך והראה לו שהמקור דבריו הוא מה

הסביבה שלו. וזה עוד דוגמא לכוח
הטמון בשם של האדם.

ועל פי יסוד זו, ששמו של אדם יש
לו כוח מיוחד, יש לבאר מה
שנאמר בפרשתן 'ויגש אליו יהודה
ויאמר כי אדוני', והוא על פי מה
שכתבו הספרים הק' שכוונת יהודה
במה שאמר 'כי אדוני', היינו אני ואתה,
דהיינו יוסף. דידוע דהשם יהודה מורה
על ענין הודאה, כמו שנאמר (בראשית
כט לה) 'הפעם אודה את ה' על כן
קראה שמו יהודה'.

והנה השם של יוסף, מורה על הבחינה
של 'אסף אלוקים את חרפתי'
(שם ל כג), ורש"י מביא מדרש אגדה,
לבאר ענין זה, שכל זמן שאין לאשה
בן, אין לה כמי לתלות סרחונה, משיש
לה בן תולה בו, מי שבר כלי זה, בנד,
מי אכל תאנים אלו, בנד. ובאמת דברי
המדרש הם תמוהים, שעל ענין זו יגיד
רחל 'אסף אלוקים את חרפתי', ובשביל
זה רחל כ"כ איוותה לילד. ונראה לימר
שאמנם זו לא טעם העיקרי, אולם גם
על פרט קטן זו אמרה רחל 'אסף
אלוקים את חרפתי'.

וזוהו מה שאמר יהודה ליוסף, הדרך
להתמודד עם כל הדברים
הקשים שעוברים בחיים, אם מסתכלים

אתמול ביום ו' הלכתי עם קבוצה
ממשתתפי השיעור דף היומי
שנמסר ע"י הרה"ג ר' אפרים קץ
שליט"א ליישוב הקרוב צור הדסה
לנחם משפחה שאיבדה את כנס
אוריאל כהן הי"ד שנהרג על קידוש
ה' בקרבות בעזה. אביו סיפר שהוא
נולד בכ' טבת בזאת חנוכה, ונתנו לו
שם אוריאל על שם האור של חנוכה.
כשהוא היה ילד קטן ההורים שלחו
אותו לגן ילדים חילוני. כשנכנס לביתה
א', אמר להורים שרצונו ללכת לבית
ספר דתי. שאלו ההורים ומה יהיה
אם אנחנו ניסע לאיזשהו מקום בשבת,
מה תעשה אם אתה תהיה דתי, ענה
להם אני ישאר בבית לבד. וכך הוא
התחיל ללכת לבית כנסת לבד כל
שבת, אחרי כמה שבתות האבא לא
הרגיש נח בזה, וגם הוא התחיל ללכת
לבית הכנסת, וכך לאט לאט החזיר
את כל המשפחה לשרשיו. כשגדל
הלך ללמוד בישיבת כרם ביבנה. ואבא
סיפר שהראש ישיבה הספיד אותו
בלוויה.

אם נתבונן בחיים של אוריאל הי"ד,
נראה לי שעצם זה שהוא נקרא
על שם האור של נרות חנוכה, נתן
לו את הכוחות להאיר בכל מה שהוא
עשה בחיים שלו, ולהאיר את כל

אמר ליוסף שההסתכלות באופן כזו, יביא אותך להבין שעל אף כל הקושי שעברת עם האחים, ממון גם בכל ענין זו מובה.

יעזור השי"ת שנוכה להודות להשי"ת על כל פרט ופרט, ועי"כ נוכח לביאת גוא"צ בב"א.

על החיים באופן של 'כי אדוני', דהיינו להיות רגיל להודות להשי"ת גם על הפרטים קטנים, על עצם זה שאנו קמים בבוקר ונושמים, אז גם כשעובר על האדם דברים קשים, אז כשמכיר המעט אור והם החסדים שהשי"ת עושה אתו, דוחה הרבה חושך, כל הדברים הקשים שעוברים עליו. יהודה

דעוא דרעוין

אוחזים בארץ, נהפוך הוא שהם היו נאחזים מהארץ, שהארץ היה מושלים עליהם. והם לא הרגישו, כמו ציפור הנאחז בפה, כל כמה שאוכל הנרגרים שמפזרים לשם כדי למשכו לרשתו, אינו מרגיש שהוא במצודה עד שכלה, והכי נמי נסתמו עיניהם ולבם של ישראל מצרת השעבוד, שלא הרגישו שהתחילו לשעבדם, כמה שאמרו רז"ל (רש"י בראשית מז כח, בראשית רבה צו א) לפיכך פרשה זו סתומה.

והנה כבר הזכרנו ענין זו לפני כמה שבועות ביומא דהילולא של חבת עין, מה (במדבר) שאמר בשם הבעל שם מוב זי"ע (כת עין במדבר), על מה שאמרו חז"ל (אבות ג מז) 'פרוסה

ואת יהודה שלח לפניו אל יוסף להורת לפניו גשנה ויבאו ארצה גושן (בראשית מז כח). ומפרש רש"י 'להורות לפניו' - כתרגומו, לפנות לו מקום ולהורות היאך יתיישב בה. ומדרש אגדה להורות לפניו, לתקן לו בית תלמוד שמשם תצא הוראה.

זקני הערוגת הבשם כתב, לבאר מה שנאמר בהמשך הפרשתן (שם מז כז) 'וישב ישראל בארץ מצרים בארץ גושן ויאחזו בה', שלא נאמר 'ויאחזו' בחולם, אלא 'ויאחזו' בקמץ תחת האלף, על דרך שנאמר (קהלת ט יב) 'כדגים שנאחזים במצודה רעה וכצפרים האחוות כפה כהם יוקשים בני האדם', הכא נמי תחת שהיה ראוי שהם יהיו

את בני ישראל מארץ מצרים, הרבה יותר קשה הוא להוציא את המצרים מבני ישראל. וזה מה שמבאר הערוגת הבשם, שלפיכך נסתמו עיניהם ולבם של ישראל מצרת השעבוד, בגלל שהיו נאחזים מהארץ, שארץ מצרים היה מושל עליהם.

ראיתי מובא מהאדמו"ר מהר"א מבעלזא זצ"ל דרך אחרת בביאור הכתוב 'וישב ישראל בארץ מצרים בארץ גושן ויאחזו בה', והוא על פי דברי התרגום יונתן 'ייתוב ישראל בארעא דמצרים ובנו להון בתי מדרשין ופלטיין בארעא דגשן ואחסינו בה אחסנת חקלין וכרמיין'. ובביאור דברי התרגום יונתן, אמר בשם אביו האדמו"ר מהרי"ד מבעלזא זצ"ל, דעל 'ויאחזו בה' איתא בזהר הק' 'אחסנת עלמיין', ומבאר דהכוונה הוא על פי מה דאיתא ברד"ק (יהושע י"א טו) דגושן שנמנה בין גבולות ארץ ישראל הוא גושן שהיה במצרים, רק ע"י שנתקדש בתורה ותפלה נכנס בקדושת ארץ ישראל, וזהו 'אחסנת עלמיין'.

ומביא עוד בשם אביו, שיעקב אבינו, זכה לקדושה שלא במקומה, שיעקב אבינו עשה הכנה בשבילנו, שכל מקום שישראל מתאספים בבתי

מצודה על כל החיים, פירש פרוסה הוא לשון פרס, כמו שאמרו חז"ל (שם א ג) 'על מנת לקבל פרס'. והזכרנו אז מה שמביא בענין זה המקור מים חיים בספר הבעש"ט עה"ת (ויצא ה) מהתולדות יעקב יוסף (אמור קטו:), שכעת לפי צוק העתים נלכדין כל בני אדם בסבת פרנסתו ולחמו, כמו שאמרו חז"ל שהוא מצודה פרוסה על כל הנבראים שבעולם, כי העופות נלכדין במצודתם על ידי שמפוזין להם גרעיני דגן, ורוצה להתפרנס בזה עד שנלכד בו, וכן הזאב עושין לו מצודה, בענין שיראה פרנסתו שם בבור ולוכדין אותו שם, וגם בני אדם ובני איש יחד כולם בסיבת מרדתן, כי להומים אחר פרנסתם ויום ולילה לא ישקוטו, הם נלכדין במצודה הפרוסה על כל החיים כי על ידי זה התורה והעבודה מונחת בקרן זווית אין דורש ואין מבקש, אבל החכם אשר עיניו בראשו צריך ללחום עם יצרו שלא ילכד ברשת בסבת לחם פרנסתו כאמור, ועל האדם להיזהר שלא ללכת שולל אחריהם ולהילכד במלכודתם, אלא לזכור תמיד את תפקידו וייעודו.

ועל ענין זו יש לומר מה שאני רגיל להזכיר מה שמתאמרה משמיה דעלמא, שכמה שקשה היה להוציא

גושן ויאחזו בה', דהרמז בדברי רש"י
לפנות לו מקום ולהורות היאך יתיישב
בה', היינו להכניס המקום בקדושת
ארץ ישראל, וזה הפירש השני של
רש"י לתקן לו בית תלמוד שמשם
תצא הוראה', היינו שע"י לימוד התורה
אפשר להכניס המקום לקדושת ארץ
ישראל.

ונראה ליישב ביאורו של זקני הערוגות
הכשם במה שנאמר ויישב
ישראל בארץ מצרים בארץ גושן ויאחזו
בה', שהם היו נאחזים מהארץ, והארץ
היה מושל עליהם. והם לא הרגישו
כמו ציפור הנאחז בפח, עם ביאורו
של האדמו"ר מבעלזא שמבאר ענין
'ויאחזו בה' שיעקב המשיך על ארץ
גושן קדושת ארץ ישראל ע"י התורה
ותפלה בבתי מדרשים.

והנה ממבע גודל מומאת ערות הארץ
של ארץ מצרים היה מאוד קשה
להתגבר על קליפה זו, וכל מי שהיה
מגיע לארץ זו, היו נאחז מהארץ,
והארץ היה מושל בו, ולכן עשה יעקב
הכנה ליצר הרע זו, להכין בית תלמוד,
מקום של תורה, כדי לינצל מקליפה
זו בכחינת בראת יצר הרע בראתי
תורה תבלין (קידושין ל:), שרק בכח
התורה ומכוח קדושת הארץ שהכניס

מדרשות נמשך עליהם מקדושת בית
המקדש.

וזה הרמז בתרגום יונתן וייתב ישראל
בארעא דמצרים ובנו להון בתי
מדרשין', שיעקב המשיך עליהם קדושת
בית המקדש ע"י בתי מדרשים, ופלטין
בארעא דגשן', שנכנס גושן לקדושה,
'אחסנת חקלין וכרמין', זה מרומז על
ארץ ישראל, כמו שפירש הזוהר
'אחסנת עלמין', שע"י קדושת השבטים
נכנס גושן לגבולו של ארץ ישראל.

האדמו"ר מהר"א מבעלזא מבאר על
דרך זה, דברי רש"י על
הפסוק ואת יהודה שלח לפניו אל
יוסף להורת לפניו גשנה ויבאו ארצה
גושן', שכוונת הכתוב להורות לפניו,
לפנות לו מקום ולהורות היאך יתיישב
בה. ואח"כ מביא רש"י מדרש אגדה
שכוונת להורות לפניו, לתקן לו בית
תלמוד שמשם תצא הוראה.

ואמר האדמו"ר מבעלזא, דיש כלל
ברש"י, דכלל מקום שיש שני
פירושים ברש"י, יש לשניהם שייכות,
וא"כ איזה שייכות יש לשני פירושים
אלו של רש"י.

ומבאר על דרך ביאורו בפסוק ויישב
ישראל בארץ מצרים בארץ

דרעוין ומקדשים את עצמינו בשירות ותשבחות ובדברי תורה, זה נתן לנו את כוח שנוכל להתמודד בעולם העשייה בששת ימי המעשה.

ראיתי מובא בשם הרה"ק רבי צדוק הכהן זי"ע, שהאותיות ג'ש'נ'ה, שהם האותיות שנמצאים על הדריידל, הוא בנימטריא משיח. ואפשר לומר שהפסוק 'ואת יהודה שלח לפניו אל יוסף להורת לפניו גשנה' מרמז לימות המשיח, שרק ע"י לימוד התורה נוכל להתגבר על כל הנסיונות שיהיו לפנינו בואו של משיח, וזה דבר שאנו רואים היום בדורנו עין בעין, שבלי כוח התורה נאחזים מהר מאוד בכל עניני הארציות.

יעזור השי"ת שנזכה לביאת המשיח ולכל הקדושות בב"א.

בה ע"י הבתי מדרשות, יכולים להיות להם אחיזה בארץ, במקום שהארץ יאחזו בהם.

ואפשר לומר שזה הכוונה של השתי פירושים של רש"י בפירושו על הכתוב 'ואת יהודה שלח לפניו אל יוסף להורת לפניו גשנה ויבאו ארצה גושן' להורות היאך יתיישב בה, באופן שהם ישלטו על הארץ, ולא שהארץ יאחזו בהם, ועל זה מביא רש"י המדרש לתקן לו בית תלמוד, כי רק ע"י שיקבעו בתי מדרשות לתורה ולתפילה, ולהכניס קדושה לארץ מצרים, רק כך יצליחו לאחוז בארץ.

והנה אנחנו חיים בדור שיש לנו ב"ה הרבה שפע, אמנם לפי גודל השפע רבה הוא המכשול, שמאוד קל להיות נאחו בארציות ובגשמיות, כשאנו מתאספים ביחד בעת רעוא

שיחות קודש

סעודת הילולא קדישא של הרה"ק רבי משה מלעלוב זי"ע

אור ליום שני פרשת ויחי י"ג טבת תשפ"ד

בריש פרשתנו (בראשית מז כח) 'ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה' וגו', ופירש רש"י, 'ויחי יעקב' - למה פרשה זו סתומה, לפי שכיון שנפטר יעקב אבינו נסתמו עיניהם ולבם של ישראל מצרת השעבוד שהתחילו לשעבדם, דבר אחר שבקש לגלות את הקץ לבניו ונסתם ממנו.

וצריך ביאור לאיזה ענין כתב רש"י דיבורים אלו על דבר המתחיל 'ויחי יעקב', שהיה לו להקדים כך קודם התחילו לבאר את סדר הפסוקים. ואפשר לומר הרמז שרצה רש"י לומר בזה שאף בזמן שהיו בני ישראל סתומים מצרת השעבוד ועול הגלות, בכל זאת היה ביכולתם להחזיק עצמם בחיות דקדושה ולהתעלות מעל עול המעיק.

וזה היה בכוחו של יעקב אבינו ע"ה שהמשיך להחזיקם ולהחיותם אף לאחר שנאבד מהם בעולם הזה, וזה שנאמר אצל מיתת יעקב אבינו בסוף הפרשה (מט, לג) 'ויגוע ויאסף אל עמיו', וכתב רש"י, ומיתה לא נאמרה בו, ואמרו רבותינו ז"ל יעקב אבינו לא מת, והוא כענין שאמרו חז"ל (ברכות יח.) 'אלו צדיקים שבמיתתן נקראו חיים', וזה על ידי שהם ממשיכים להשפיע ישועות לבני ישראל וכל צרכיהם, וזה ביאור מה שכתב רש"י על צרות שעבוד בני ישראל דווקא על הפסוק 'ויחי יעקב'.

וענין זה אפשר להמליץ על זקני הרה"ק רבי משה מלעלוב זי"ע, שכן ידוע מה שאמר הרה"ק רבי משה מרדכי מלעלוב זי"ע, שהבעש"ט הק' רצה לנסוע לארץ ישראל להחיש את הגאולה ולא עלתה בידו, והאריז"ל

רצה להגיע מצפת לירושלים להביא את המשיח וגם לא הצליח דרכו, וזקני הרה"ק רבי משה זי"ע היה כבר בירושלים ורצה לבוא את הכותל המערבי לבקוע שערי שמים לגאולה השלימה ולא הניחו לו מן השמים, ובזה אפשר ש'נסתמו עיניהם ולבם של ישראל' מעול הגלות המר.

וידוע שאשתו הרבנית לא הניחה לו בתחילה לנסוע לארץ ישראל בטענה שהוא משאיר שם את כל החסידים ונוסע לבדו אל ארץ שממה, והוא הפקיר את עצמו למען ענין נעלה זה. ובאמת העבודה המוטלת על רבי לחסידים רבה היא מאוד, שהוא צריך להפקיר את עצמותו ורצונותיו למען חסידיו, ולאחר שהוא מתקשר כך לחסידיו קשה לו מאוד שיפרד מהם, ובכל זאת מסר את נפשו לעזוב את עדת צאן מרעיתו בלבד להחיש את הישועה בגאולה השלימה.

לאחר סעודה שלישית בשבת האחרונה אמר לי רבי ישראל יצחק אשכנזי שליט"א דבר נאה, שפרשת ויגש כתוב (מו כח) 'ואת יהודה שלח לפניו אל יוסף', ופי' רש"י, להורות לפניו לתקן לו בית תלמוד שמשם תצא הוראה, ותמוה למה שלח דווקא את יהודה ולא את לוי שלא היה עמהם בשעבוד מצרים, אלא שיהודה לקח אחריותו על בנימין להחזירו ליעקב אבינו כמו שכתוב (שם מד לב) 'כי עבדך ערב את הנער', והסכים לאבד את העולם הזה ואת העולם הבא אם לא יחזירו לאביו, ולהקים ישיבה להורות הוראה לבני ישראל אפשר רק בכוח אדם כזה שמוכן למסור את נפשו למען מטרה זו.

וזאת היתה דמותו של זקני הרה"ק רבי משה זי"ע, שהיה מוכן למסור את עצמו בכל העניינים ובלבד להחיש את הגאולה, ולכן לאחר שנסתלק לגנזי מרומים 'נסתמו עיניהם ולבם של ישראל', בכך שאבדו צדיק לדורו שמסר את עצמו למען הגאולה. אלא שהיות שצדיקים במיתתן קרויים חיים א"כ 'יחי יעקב' נשאר השפעתו אף לדורות הבאים ומשפיע להם כל טוב.

ויעזור השי"ת שנזכר לגאולה השלימה בב"א.

תולדותיהם של צדיקים

עובדות וסיפורים על צדיקי הדורות
שיו"ד הל בשבוע הבעל"ט

הרה"ק בעל התניא זי"ע
כ"ד טבת תקע"ג

גם יחול ביום כ"ד טבת היו"ד קדישא של הרה"ק בעל התניא זי"ע, וגם היו"ד קדישא של הרה"ק רבי יוסף מיאמפלא זי"ע, ולכן נספר סיפור שהיה בין שניהם. שפעם הבחין הרה"ק רבי ברוך ממעזיבז זי"ע על הבעל התניא זי"ע שאינו אומר 'ושמרו' בליל שבת קודש, ושאל אותו על כך, אמר לו הבעל התניא: "והיכן כתוב שצריכים לומר ושמרו בליל שבת", אמר לו רבי ברוך זי"ע שבשעה שבני ישראל אומרים ושמרו יש למעלה בשמים יריד, ענה לו הבעל התניא זי"ע: "לא לכל יריד צריכים לנסוע".

הרה"ק רבי ישראל דוב מוואלעדניק זי"ע

כ"א בטבת תר"י

השבוע גם יחול היו"ד קדישא של הרה"ק רבי ישראל דוב מוואלעדניק זי"ע בעל שארית ישראל, בהיותו בן חמש שנים נפטר עליו אביו, ובגיל עשר שנים נפטרה אמו. מסופר שפעם הגיע הרה"ק בעל המאור עינים זי"ע מטשערנאביל לזייטאמיר בתשעת הימים שבין ר"ח אב לט' באב,

והמאור עינים שאל מי יהיה מוכן לעשות סיום מסכתא למחרת, ואף אחד לא נענה, פנה המאור עינים להרה"ק מוואלעדניק זי"ע שהיה ילד כבן שנים עשר שנים והיה נודע לעילוי עצום, ושאל אותו אם רוצה לעשות סיום, ענה הילד שאם הרבי מבקש ממנו לעשות סיום אזי שיעשה כך.

שאל אותו המאור עינים איזה מסכתא יסיים, ענה לו הילד שאיזה מסכתא שהרבי יבקש ממנו לסיים כך יפעל, הוציא המאור עינים מארון הספרים גמרא בבא בתרא ונתנו לילד, וכך ישב הרה"ק מוואלעדניק זי"ע ולמד את כל המסכתא עד שלמחרת פנה אל המאור עינים ואמר לו שיכול הוא ליטול את ידיו לסעודה אחר שסיים את המסכתא, הסתכל המאור עינים בפליאה על ילד שביום אחד מסיים מסכתא ארוכה וקשה כמו בבא בתרא, אמר לו רבי ישראל דוב זי"ע שיכול הוא לבחון אותו ואם יחפוץ בכך אזי יחזור לו על כל שמות התנאים והאמוראים המוזכרים בכל דף ודף במסכתא.

הרה"ק מוואלעדניק זי"ע היה גם תלמידו של הרה"ק מבארדיטשוב זי"ע. האדמו"ר מליובאוויטש זצ"ל לימד את חסידיו את הניגון על 'אסדר לסעודתא', ובאמצע לימוד הניגון פתח את פיו וסיפר שפעם בא אדם – "א פוילישע גוטער יוד" אל הרה"ק בעל השארית ישראל זי"ע לבקש שיברכו להיפקד בזש"ק, אמר לו הרה"ק זי"ע שיתלה בחדר שינתו ווילונות של משי ואז יזכה לבן זכר, וכשיצא היהודי מחדר הרבי שאלו התלמידים את הרבי מהיכן מקור סגולה זו, ענה להם שתשובה זו מזוכרת בזמננו 'אסדר לסעודתא', ובאמצע הזמננו אומרים 'ואילין מיליא יהון לרקיעיא', 'מיליא' היינו משי, וצריכים לתלותם 'לרקיעיא' כווילונות לבית, ואז 'ותמן מאן שריא' מה יהיה, 'הלא ההוא שמשא' – 'שמשא' היינו 'זון' באידיש שיזכה לבן זכר.

חסידיו ליובאוויטש בשומעם סיפור זה החלו לצחוק על כך, אמר האדמו"ר זצ"ל: "ומה חשבתם, לתקופת השנה זכה אדם זה להיפקד בבן זכר", והיינו שהמעשה לא הסתיים בעצה שקיבל מהרבי אלא שזכה ונושע.

היו ג' חסידים שהשתתפו במעמד זה אצל האדמו"ר מליובאוויטש זצ"ל שלא זכו עדיין לזרע של קיימא, ואחד מהם חזר אחר כך לביתו והורה לאשתו שכן תעשה ותקנה ווילונות של משי ותתלם בבית, וגם הוא זכה ונושע על ידי כך, ורק שתי האנשים האחרים שלא הפנימו מעשה זו לא זכו לכך.

בחודש אלול תר"ט פנה הרה"ק בעל השארית ישראל זי"ע אל משמשי וביקש שיתפרו לו תכריכים של פשתן, ובראש חודש חשון הגיע הסוחר אל ביתו של הרה"ק זי"ע עם הסחורה של פשתן, והרה"ק משמש בבד והפטיר בקול: "אך טבת, אך טבת", וכך היה שנסתלק לגנזי מרומים ביום א"ך טבת - כ"א טבת, וטמנוהו בתכריכים אלו.

היה יהודי שפעל אצל הרה"ק בעל שארית ישראל זי"ע ישועה בזרע של קיימא ונתקיימה הברכה ונולדה לו בת, אלא שלאחר זמן נעשתה הבת אילמת, והרה"ק זי"ע כבר לא היה בחיים, והלך אל הרה"ק רבי אהרן מטשערנאביל זי"ע לבקש שיתפלל עבור בתו, שאל אותו רבי אהרן זי"ע למה איננו הולך אל הרה"ק מוואלעדניק זי"ע שהוא פעל את הישועה עבורו, ענה היהודי שהרבי זי"ע כבר אינו בחיים, נזדעק עליו רבי אהרן זי"ע על שמדבר דברי הבל, והרי אמרו חז"ל שגדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהם, ולכן ילך על הציון ויפעל ישועה, וכך היה שנסע אל ציון קדשו, ובאמצע אמירת התהלים פנתה אליו בתו האילמת ואמרה שברצונה לקחת סידור 'מענה לשון' להתפלל.

הרה"ק רבי שלום משאץ זי"ע

כ"ב בטבת ה'תשי"ח

בשבוע הבא ביום כ"ב טבת יחול היו"ד קדישא של הרה"ק רבי שלום משאץ זי"ע, ומסופר שפעם נפגשו הוא והרב בנימין מנדלסון זצ"ל, ורבי בנימין שאל את הרה"ק רבי שלום זי"ע למה אינו קובע את דירתו בארץ

ישראל, ענה לו רבי שלום זי"ע במשל, למה אין הדגים שבחוץ לארץ באים לארץ ישראל, אלא שהם חוששים שמא ידוגו אותם לשבת קודש, ונתכוון לומר שהוא חושש מהרשעים שהיו בארץ ישראל.

ענה לו רבי בנימין גם הוא במשל, שפעם היה מלך שהיו לו כמה בנים שלא היו ראויים במעשים, ורק בן אחד ראוי היה לו ביניהם, ולפתע הלך בן זה ועזב את חצר המלכות, והמלך נתעצב על כך ביותר שעד שכבר זכה לבן כזה למה יאבדו, ושלה אחריו שלוחים שיחזירוהו אליו, ענה להם הבן שהוא מתבייש באחיו הרשעים, ואינו רוצה לדור במחיצתם, ענה לו אביו המלך שעד שהוא רואה את תועלתו יראה קודם כל את תועלת אביו, שעד שכבר זכה לבן כזה איך יעשה לו כזאת ויברח ממנו. ונתכוון רבי בנימין לומר לו שבאמת שיש בארץ ישראל הרבה רשעים שאינם גורמים נחת רוח להקב"ה, אבל עד שכבר זכה לבן אחד כמותו שהוא ראוי והגון, למה לא יבוא לארץ ישראל לגור בצל אביו הקב"ה.

פעם שאלו את הרה"ק רבי שלום זי"ע למה אין בתפילת שמונה עשרה בקשה על ענין הזיווגים, ענה לו רבי שלום זי"ע שזה נרמז בברכת 'שים שלום טובה וברכה', ואיתא בחז"ל (יבמות סב:) 'כל אדם שאין לו אשה שרוי בלא ברכה ובלא טובה', וזה שאנו מתפללים ומבקשים שישים ה' טובה וברכה בין אלו הצריכים לכך. ומי שזקוק לישועה בענייני שידוכים טוב יעשה ויכוון בברכת 'שים שלום' על בקשתו ובעז"ה יושע בכל מה שצריך.

הוצאות הגליון נדבת
ידידנו הר"ר אלעזר מנדל גוטליב הי"ו

לעילוי נשמת אמו
האשה מרת ליבא ריקל בת ר' נחמיה ע"ה
נלב"ע י"ח טבת ה'תש"פ
ת.ג.צ.ב.ה